

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
POBOČKA V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1967

BRNO 1968

šířka nosu (54)	24
výška nosu (55)	50
vzdálenost kondylů mandibuly (65)	123
vzdálenost úhlů mandibuly (66)	92?
výška brady (69)	36
index délkošířkový (I 1)	83,3? — brachykran
index délkovýškový (I 2)	76,2 — hypsikran
index šířkovýškový (I 3)	91,3? — tapeinokran
index transvers. frontoparietální (I 13)	66,7? — metriometop
obličejový index (I 38)	91,8? — leptoprosop
index horního obličejce (I 39)	54,8? — mesen
index očníce (I 42)	74,4 — chamackonch
index nosu (I 48)	48,0 — mesorhin
alveolární index (I 60)	97,2 — orthognat
frontomandibulární index	92,0? — leptomandibular

Z postkraniálního skeletu se zachovaly pouze zlomky, první dva krční obratle, silně poškozené kosti levé horní končetiny, fragmenty obou stehenních a holenních kostí a několik krátkých kostí z ruky a nohy. Všechny tyto pozůstatky jsou značně robustní, na obou zachovaných obrátlech a na dolním konci levostranné vřetenní kosti jsou výrazné artrotické změny.

Jde se vši pravděpodobností o pozůstatky muže, který zemřel asi ve věku mezi 40 a 50 lety. Typologicky je lebka planoccipitální leptobrachymorf, forma, kterou K. Gerhardt označuje za nejtypičtější pro populaci lidu se zvoncovými poháry pod názvem „planoccipitale Steilkopf“; podle klasické typologie bychom ji řadili k dinárskému typu.

DAS SKELETT AUS DEM GLOCKENBECHERGRAB VON BRNO-JULIÁNOV

Es blieben nur der beschädigte Schädel und Bruchstücke des postkranialen Skeletts erhalten. Höchstwahrscheinlich handelt es sich um die Reste eines Mannes, der in einem Alter von 40 bis 50 Jahren starb. Typologisch gehört der Schädel zu der planoccipitalen leptobrachymorphen Form, die K. Gerhardt als charakteristische für die Glockenbecherleute unter dem Namen „planoccipitaler Steilkopf“ anführt.

HROB KULTURY ZVONCOVITÝCH POHÁRŮ Z MEDLOVA (okr. Brno-venkov)

JAROMÍR ONDRÁČEK, AŮ ČSAV Brno

(Tab. 19:1-7)

Jihovýchodně od Medlova došlo při terénních úpravách mezi hospodářskými budovami JZD k rozrušení kostrového hrobu. Při zachraňovacím výzkumu dne 10. 4. 1967 jsme našli v hloubce 60 cm jen značně zetlelou lebku, spočívající na levém spánku, temenem k severu. Ostatní kosti i keramické mlodary byly již dělníky vyzvednuty a uloženy v kanceláři JZD. Ze stěpů se dalo rekonstruovat 7 nádob.

1. Větší hrnec s mírně prohnutým hrdlem, lehce odsazeným od břicha, s vysoko položenou výdutí. Pod okrajem je umístěno větší páskové ucho. Hnědočerný, jemně drsný povrch.
Výška — 19,7 cm; dno — 10,0 cm; okraj — 18,3 cm; výduť — 19,6 cm. Inv. č. 1451-1/67. (Tab. 19:7.)
2. Vakovitý džbán s nízkým, mírně prohnutým hrdlem plynule přecházejícím v kulovité břicho. Z okraje vybíhá páskové ucho. Černohnědě skvrnitý, hladký povrch.
Výška — 14,6 cm; dno — 7,0 cm; okraj — 10,9 cm; výduť — 15,5 cm. Inv. č. 1451-2/67. (Tab. 19:3.)
3. Džbán podobného typu s malým, jen slabě vyznačeným dnem. Povrch je hladký, hnědočerně zbarvený.

Výška — 15,0 cm; dno — 5,0 cm; okraj — 11,0 cm; výduť — 15,7 cm. Inv. č. 1451-3/67. (Tab. 19:4.)

4. Džbáněček s vyšším, nepatrně prohnutým hrdlem plynule přecházejícím v téměř kulovité břicho. Přes hrdlo se klene větší páskové ucho. Černohnědě skvrnitý, dosti hladký povrch.

Výška — 11,8 cm; dno — 6,1 cm; okraj — 9,2 cm; výduť — 12,0 cm. Inv. č. 1451-4/67. (Tab. 19:5.)

5. Malý, značně doplněný hrníček, s mírně ven vyhnutým oblým okrajem. Na největší výduti je zaoblený lom. Ucho se nezachovalo. Černě hlazený, místy oprýskaný povrch.

Výška — 6,7 cm; dno — 2,3 cm; okraj — 6,8 cm; výduť — 8,7 cm. Inv. č.: 1451-5/67. (Tab. 19:1.)

6. Kónická mísa s rozšířeným, vodorovně seříznutým okrajem. Hladký povrch je hnědočerně skvrnitý.

Výška — 7,0 cm; dno — 9,5 cm; okraj — 22,0 cm. Inv. č.: 1451-6/67. (Tab. 19:2.)

7. Masívnější, hnědočerně hlazená mísa s mírně vydutými stěnami a zaobleným okrajem.

Výška — 5,9 cm; dno — 9,0 cm; okraj — 15,8 cm. Inv. č.: 1451-7/67. (Tab. 19:6.)

Podle získaných nádob lze uzavřít, že hrob patří do mladšího období kultury zvoncovitých pohárů. Jde o první nález tohoto druhu na medlovském katastru.

DAS GLOCKENBECHERGRAB VON MEDLOV

(Bez. Brno-venkov)

Südöstlich von Medlov störte man bei Geländearbeiten zwischen den Gebäuden der LPG ein Skelettgrab. Bei der Rettungsgrabung am 10. IV. 1967 fand man in einer Tiefe von 60 cm einen stark verwesten Schädel. Er lag auf der linken Seite mit der Schädeldecke gegen Norden gerichtet. Die Keramikbeigaben und den Rest des Skeletts hoben die Arbeiter. Aus dem Scherbenmaterial gelang es 7 Gefäße wiederherzustellen, die der jüngeren Phase der Glockenbecherkultur zugewiesen werden konnten.

POSUDEK O KOSTŘE

Z HROBU S KERAMIKOU ZVONCOVITÝCH POHÁRŮ Z MEDLOVA

(okr. Brno-venkov)

MILAN STLOUKAL, AÚ ČSAV Brno

Zachovaly se pouze zlomky lebky, větší část diafýzy pravé stehenní kosti a několik dalších neurčitelných fragmentů z postkraniálního skeletu. Ze zlomků bylo možno zčásti rekonstruovat mozkovnu, je však silně defektní a postmortálně deformovaná. Nález je celkově gracilní, čelní kost je slabě klenutá a v silně poškozené nadočnicové krajině vidíme jednak poměrně výrazný arcus superciliaris na levé straně, vedle toho však tenké horní okraje obou očí. Pravostranný bradavkový výběžek je silně poškozen, ale zřejmě nebyl příliš velký. Lebeční švy jsou zcela otevřené a zuby, z nichž většina je zachována, jsou jen velmi slabě obroušeny. Vše svědčí pro to, že jde o pozůstatky mladého člověka, který zemřel pravděpodobně mezi 20 a 30 lety. Určení pohlaví je pro špatnou zachovalost nálezu velmi obtížné, není dost spolehlivých opor a proto nechávám tuto otázku raději otevřenou.

BEFUND ÜBER DAS SKELETT

AUS EINEM GLOCKENBECHERGRAB VON MEDLOV

(Bez. Brno-venkov)

Es blieben Reste erhalten, die eine Geschlechtsbestimmung des Toten nicht ermöglichten. Es handelt sich um Knochenfragmente eines Menschen, der wahrscheinlich zwischen dem 20. und 30. Lebensjahr gestorben ist.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1967

Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor: Prof. dr. Josef Poulik, DrSc.
Redaktoři: Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Řihovský
Překlady: Helena Plátková
Kresby: B. Ludíková, tab. 1—3 dr. B. Klima, tab. 8, 11—13 S. Ševčík
Na titulní obálce: Bronzový závěsek ze slovanského hradiska v Mikulčicích
Tiskem: Grafia, n. p., Brno, provozovna 04, Gottwaldova 21
Vydáno jako rukopis — 450 kusů — neprodejné
59/104/68.

Tab. 19.

Medlov (okr. Brno-venkov). Keramika z hrobu kultury zvoncovitých pohárů. — Tonware aus einem Grab der Glockenbecherkultur.